

MRF 2024.252

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 27. september 2024, j.nr. 24/07888

Afvist klage fra ejer tilsluttet almen vandforsyning over lovliggørelsespåbud efter vandforsyningslovens § 65, stk. 3, med henvisning til, at der efter vandforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 4, ikke er klageadgang over lovliggørelsespåbud.

Køge Kommune meddelte den 10. juli 2024 lovliggørelsespåbud efter vandforsyningslovens § 65, stk. 3 til E, der er tilsluttet almen vandforsyning, om at lovliggøre et forhold ved at etablere målerbrønd med henblik på at placere måler ved overgangen mellem stik- henholdsvis jordledning ved skelgrænsen for ejendommen. Forud for påbuddet havde vandforsyningsselskabet konstateret, at jordledningen i 2016 var blevet udskiftet fra jernledning til plastikledning i 2016, idet en meter ledning i soklen frem til måler i bryggers dog var bibeholdt i jern. Kommunen havde begrundet påbuddet med, at jordledning udført i jern som følge af korrosion over tid medfører risiko for utætheder og dermed vandspild, hvorfor forbrugerne tidligere var anmodet om at udskifte jordledninger udført i jern til plast eller alternativt at etablere målerbrønd ved skel. Afgørelsen blev påklaget af E, der gjorde gældende, at påbuddet indeholdt en uproportional forpligtelse ved at medføre en omkostning på kr. 25.000-40.000 for at etablere målerbrønd eller alternativt kr. 35.000-40.000 for at udskifte den resterende ene meter af

jordledningen fra jern til plastik. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) henviste til, at det fremgår af vandforsyningslovens kapitel 9 med § 50, at vandindlæg skal udføres på en sådan måde, at der ikke opstår ulemper, og at ejendommens ejer skal foretage de foranstaltninger, som den almene vandforsyning i den anledning pålægger ejeren. Nævnet konstaterede, at det ulovlige forhold, som dannede grundlag for den påklagede afgørelse, bestod i, at vandindlægget udgjorde en risiko for vandspild, hvilket måtte anses for en ulempe for den almene vandforsyning. Den påklagede afgørelse var på den baggrund meddelt ud fra en vurdering af, at grundejeren ikke i overensstemmelse med vandforsyningslovens § 50 havde foretaget de foranstaltninger, som den almene vandforsyning havde pålagt grundejeren. Da kommunalbestyrelsens afgørelser meddelt efter vandforsyningslovens kapitel 9 om forholdet mellem vandforsyning og forbrugere efter § 76, stk. 1, nr. 4, er undtaget klageadgang, afviste Miljø- og Fødevareklagenævnet sagen fra realitetsbehandling.

Kommentar: Afgørelsen giver indtryk af, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke var opmærksom på, at vandforsyningslovens regler om klageret i § 76, blev ændret ved lov nr. 668 af 11. juni 2024, som trådte i kraft den 1. juli 2024, dvs. før Køge Kommunes afgørelse. Ændringen af vandforsyningslovens regler om klageadgang betød, at bestemmelsen om, at der ikke kan klages over afgørelser efter vandforsyningslovens kapitel 9 blev ophævet og således ikke var gældende, da Køge Kommune traf afgørelse den 10. juli 2024, hvorfor klagenævnet skulle have behandlet klagen. Bemærk i øvrigt vandforsyningslovens særlige ordning, hvorefter et vandforsyningsselskabs krav til en tilsluttet modtager er umiddelbart bindende jf. vandforsyningslovens § 50, således at manglende efterkommelse af forsyningsselskabets anvisning i sig selv udgør en ulovlig tilstand, som kommunen som tilsynsmyndighed kan håndhæve efter vandforsyningslovens § 65, stk. 3, uden de principielle retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved at lade et forsyningsselskab bestemme, hvad der er gældende offentlig ret ses overvejet.

Afvisning af klage i sag om påbud om udbedring af vandinstallation i Køge Kommune

Sag: 24/07888

Dato: 27. september 2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandforsyningslovens § 65, stk. 3, jf. § 50, stk. 1, jf. § 76, nr. 4.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Køge Kommunes afgørelse af 10. juli 2024 om påbud om udbedring af vandinstallation ved etablering af målerbrønd på ejendommen [Adresse 1], 4600 Køge.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. vandforsyningslovens § 81, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 26. juli 2024 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af påbuddets adressat.

Klager har navnlig anført, at

- jordledningen blev udskiftet i 2016 i forbindelse med kloakrenovering på ejendommen,
- påbuddet om etablering af målerbrønd ikke er proportionalt, og
- Køge Kommune ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Køge Kommune har den 10. juli 2024 meddelt påbud om etablering af en målerbrønd på ejendommen [Adresse 1], 4600 Køge. Påbuddet er meddelt i medfør af vandforsyningslovens § 65, stk. 3.

Det fremgår af afgørelsen, at ejendommen forsynes med vand fra det almene vandværk "Vandværket Lyngen", og at forbruget af drikkevand afregnes ved aflæsning af vandmåler, som er placeret i ejendommens bryggers. Videre fremgår det, at vandværket har oplyst, at en del af jordledningen på grunden består af jern og er lokaliseret fra ydermuren af huset og ind i huset, op igennem bryggersgulvet og hen til vandmåleren, som er placeret tæt ved ydermuren.

Af afgørelsen fremgår det endvidere, at vandværket forud for den påklagede afgørelse har pålagt klager at udskifte ledningen af jern eller at flytte vandmåleren til en målerbrønd, men at klager ikke har efterkommet dette. Vandværket har derfor anmodet Køge Kommune om at meddele påbud.

Køge Kommune har vurderet, at tilstanden af vandindlægget i bygningen, hvor vandmåleren er lokaliseret, udgør en risiko for vandspild, hvilket er en ulempe for vandværket, og at der fra klagers side ikke er foretaget de foranstaltninger, som vandforsyningen har pålagt klager, jf. vandforsyningslovens § 50. Det er endvidere kommunens vurdering, at vandmåleren skal placeres i målerbrønden ved stikledningen, dvs. så tæt på skel som muligt, og at etablering af en målerbrønd er økonomisk billigere end udskiftning af ledningen.

Køge Kommune har bl.a. henvist til regulativet for vandværket Lyngen, som er godkendt af Køge Kommune den 31. maj 2023. Der fremgår bl.a. følgende af regulativets afsnit 8 om vandinstallationer:

"Ejeren af en ejendom har pligt til at sørge for, at vandindlægget holdes forsvarligt vedlige, og at mangler bliver afhjulpnet snarest, jf. vandforsyningslovens/1/ § 50, stk. 2. Hvis ejeren ikke efterkommer vandforsyningens krav om at afhjælpe konstaterede fejl eller mangler, der kan have betydning for vandkvalitet eller vandspild, kan vandforsyningen anmode kommunalbestyrelsen om at give påbud om lovliggørelse af ulovlige forhold, jf. vandforsyningslovens/1/ § 65, stk. 3. [...]"

2.2 Klagen

Klager har indledningsvist anført, at påbuddet skal ophæves, idet påbuddet hverken er proportionalt eller lovligt, samt er udtryk for magtfordrejning. Hvis påbuddet ikke ophæves, er det klagers opfattelse, at vandværket og Køge Kommune er forpligtet til at betale alle omkostninger forbundet med etablering af målerbrønden.

Klager har om sagens forløb oplyst, at vandværket i 2014 på en generalforsamling besluttede, at jordledningen skulle udskiftes i forbindelse med udskiftning af kloak, og at Køge Kommune den 2. juni 2016 meddelte klager påbud om separering af ejendommens kloaksystem. Projektet, herunder udskiftning af jordledningen af jern med plastik, blev herefter gennemført den 15. oktober 2016. På en besigtigelse i 2016 modtog klager oplysning om, at jordledningen var af plastik, bortset fra jernrøret i bryggerset.

Det fremgår endvidere, at Køge Kommune i en korrespondance med klager har oplyst, at der er sket dobbeltkloakering på klagers matrikel, og at sagen nu vedrører, at der ikke er skiftet fra jern til plastik fra den ydre husvæg og frem til måleren. Klager har i den forbindelse anført, at klager siden udskiftningen i 2016 har været i god tro om jordledningens tilstand, idet klager har opfyldt det, som blev besluttet på generalforsamlingen i 2014.

Derudover er påbuddet ifølge klager ikke proportionalt. Klager har henvist til, at vandværket pålægger klager at udskifte 0,75 - 1 m jordledning i klagers bryggers, til en omkostning på minimum 35.000 - 40.000, alternativt at anvende 25.000 - 40.000 kr. på at etablere en målerbrønd i matrikelskel. Klager har hertil anført, at såfremt vandværket havde gjort kravet om udskiftning gældende i 2014 eller 2016, havde omkostningerne ved udskiftning været væsentligt mindre, idet klager derved kunne have udskiftet den fulde jordledning i forbindelse med kloakeringsprojektet.

Klager har endvidere anført, at Køge Kommunes begrundelse for det meddelte påbud er at sikre vandværket mod vandspild fra den enkelte grundejer. Klager har dertil oplyst, at det på generalforsamlingen i 2014 blev oplyst, at vandværket ville etablere målerbrønde i vejen i forbindelse med udskiftning af vandmålere, så man kunne måle forbruget i en hel vej. Dertil blev det oplyst, at vandværket kunne følge vandforbruget på vejniveau i vandværkets forsyningsområde og dermed også konstatere ekstraordinært vandspild på vejniveau. Klager fik imidlertid den 14. juni 2024 oplyst, at vandværket ikke kan måle vandforbruget på vejniveau.

Klager har i forlængelse heraf anført, at der siden 2014-2016 er udvist passivitet fra vandværkets og Køge Kommunes side, og at vandværket ikke kan ændre generalforsamlingsbeslutningen fra 2014. Endelig har klager anført, at det ikke bør være klagers ansvar at oplyse sagen tilstrækkeligt og bevise de faktiske forhold. Klager har til belysning af sagen og det af klager anførte fremlagt sagens samlede akter.

2.3 Køge Kommunes bemærkninger til klagen

Køge Kommune har i bemærkninger til klagen af 16. august 2024 bl.a. anført, at kommunen ikke har modtaget dokumentation fra ejer eller vandværket på, om jordledningen, herunder den del af jordledningen, der går fra stikledningen ved skel til ydervæggen af huset, er udskiftet fra jern til plast. Videre har kommunen anført, at klager har haft mulighed for at sende dokumentation herfor i høringsperioden, hvilket ikke er sket.

Køge Kommune har anført, at uanset den tidligere udskiftning, består en mindre del af jordledningen på ca. 1 m fortsat af jern. Jernrør har den ulempe, at de med tiden kan tære pga. korrosion og dermed give utætheder, og jernrøret vil med tiden kun blive mere og mere tæret, hvilket øger risikoen for utætheder. Vandværket har derfor bedt de grundejere, som har en jordledning, der består af jernrør, om at udskifte jernrøret til plast, alternativt etablere en målerbrønd.

Køge Kommune har videre anført, at det er grundejerens ansvar at vedligeholde jordledningen og dermed også grundejers ansvar, hvis der sker vandspild fra jordledningen. Ved placering af vandmåler i ejendommen vil et evt. spild på jordledningen registreres på vandværkets samlede forbrug, hvilket betyder, at et spild fra en enkelt ejendom vil være svært at opspore og derfor skal betales af andelshaverne/forbrugerne. Hvis vandmåleren derimod placeres i en

målerbrønd, vil et evt. vandspild ikke blive registreret som det samlede vandspild på hele vandværket, og forbrugeren vil også selv have mulighed for at opdage et evt. vandspild fra jordledningen.

Det er Køge Kommunes vurdering, at det er mest optimalt både for klager og vandværket, at vandmåleren placeres i målerbrønden, da der fortsat er større risiko for vandspild fra et rør af jern end af plast. Desuden er det efter kommunens vurdering proportionalt, at klager skal afholde udgiften til etablering af målerbrønd på ca. 24.000 kr., som er den billigste løsning.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Kommunalbestyrelsen påser, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, jf. vandforsyningslovens § 65, stk. 1. Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på et ulovligt forhold, skal den foranledige det ulovlige forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning, jf. stk. 3.

Det følger af vandforsyningslovens § 50, stk. 1, at vandindlæg i de enkelte ejendomme skal udføres og benyttes på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af vandet eller på anden måde voldes ulemper. Ejendommens ejer skal lade foretage de foranstaltninger, som den almene vandforsyning i den anledning pålægger ejeren. Efter stk. 2 skal ejendommens ejer sørge for, at vandindlægget holdes forsvarligt vedlige, og at enhver mangel snarest bliver afhjulpet.

Det er ifølge vandforsyningslovens § 65, stk. 1, kommunalbestyrelsen, der fører tilsyn med, at ejeren af en vandinstallation lever op til sin forpligtigelse efter lovens § 50, og eventuelle forsømmelser fra ejerens side skal håndteres gennem påbud fra kommunen til ejeren af vandinstallationen, jf. lovens § 65, stk. 1.

Det følger af vandforsyningslovens § 75, stk. 1, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Efter § 76, nr. 4, kan kommunalbestyrelsens afgørelser efter kapitel 9, bortset fra kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 55, stk. 2, dog ikke indbringes for

anden administrativ myndighed. Vandforsyningslovens § 50 er omfattet af lovens kapitel 9.

Køge Kommune har i sagen meddelt påbud om etablering af målerbrønd i medfør af vandforsyningslovens § 65, stk. 3. Kommunen har som begrundelse for påbuddet henvist til, at det ulovlige forhold, som påbydes lovliggjort, består i, at vandindlægget udgør en risiko for vandspild, hvilket er en ulempe for vandværket, og at der fra klagers side ikke er foretaget de foranstaltninger, som vandforsyningen har pålagt klager, jf. vandforsyningslovens § 50.

Det er på den baggrund Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at Køge Kommunes påbud om etablering af målerbrønd udspringer af kommunens vurdering efter vandforsyningslovens § 50 og nævnet har derfor ikke kompetence til at behandle klagen, jf. § 76, stk. 4.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser at realitetsbehandle klage over Køge Kommunes afgørelse af 10. juli 2024 om påbud om udbedring af vandinstallation ved etablering af målerbrønd på ejendommen [Adresse 1], 4600 Køge.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v. med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

Lovområder:

Vandforsyningsloven